

Sygn. akt V ACa 855/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Koźma (spr.)
Sędziowie:	SA Katarzyna Przybylska SO del. Leszek Jantowski
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2016 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 16 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII GC 112/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 855/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniosła przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. pozew, domagając się w nim wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenia, że pozwany ma zapłacić powodowi kwotę 82.316,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot:

a) 34.936,80 zł od dnia 11 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

b) 23.689,80 zł od dnia 23 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

c) 23.689,80 zł od dnia 6 grudnia 2014r. do dnia zapłaty

wraz z kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany nawiązał z nim współpracę handlową. Zamówione przez siebie towary pozwany odebrał, o czym świadczą podpisane przez niego dokumenty odbioru towaru, faktury VAT i VAT – 7 za okres od października 2014r. do lutego 2015r. Ponadto powód podniósł, iż pozwany nie reklamował towaru ani pod względem ilościowym, ani jakościowym. Powód, w dniu 5 grudnia 2014r., wezwał pozwanego do zapłaty należności dochodzonych pozwem, jednakże pozwany należności nie uiścił.

Sąd Okręgowy w B. Wydział VIII Gospodarczy nakazem zapłaty z dnia 18 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt VIII GNc (...) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 82.316,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

Od w/w nakazu zapłaty pozwany złożył sprzeciw, zaskarżając go w całości. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zaprzeczył twierdzeniu powoda, iż nie reklamował towaru pod względem jakościowym. Pozwany wskazał, że zgłaszał powodowi telefonicznie, iż odebrany przez niego towar nie był pełnowartościowy, a zatem należna kwota powinna zostać obniżona. Dodatkowo pozwany podniósł, iż powód dopuścił się zwłoki w dostarczeniu zamówionego mu towaru, przez co pozwany został obciążony przez swoich kontrahentów dodatkowymi kosztami. Pozwany wykazał również chęć zawarcia ugody z powodem w przedmiotowej sprawie.

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 82.316,40 zł z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 34.936,80 zł od dnia 11 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

- 23.689,80 zł od dnia 23 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

- 23.689,80 zł od dnia 6 grudnia 2014r. do dnia zapłaty (pkt 1)

oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.733 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 2).

Sąd Okręgowy ustalił w niniejszej sprawie, że pozwany jest spółką prawa handlowego i w ramach prowadzonej działalności zamówił od powoda towary, których sprzedaż została potwierdzona fakturami VAT o numerach:

a) (...) z dnia 10 października 2014r. na kwotę 46.936,80 zł z terminem płatności do dnia 9 listopada 2014r.,

b) (...) z dnia 28 października 2014r. na kwotę 23.689,80 zł z terminem płatności do dnia 22 listopada 2015r.,

c) (...) z dnia 5 listopada 2014r. na kwotę 23.689,80 zł z terminem płatności do dnia 5 grudnia 2014r.

Powód wydał pozwanemu zamówione towary, na co wystawił stosowne dokumenty WZ o numerach:

a) WZ_ (...) z dnia 10 października 2014r.,

b) WZ_ (...) z dnia 23 października 2014r.,

c) WZ_ (...) z dnia 5 listopada 2014r.

Pozwany każdorazowo kwitował odbiór towarów na listach przewozowych. Zadłużenie pozwanego z tytułu nieopłaconych faktur VAT na dzień 5 grudnia 2014r. wynosiło łącznie 82.316,40 zł, co stanowiło kwotę określoną w żądaniu pozwu. Pozwany nie spłacił zadłużenia względem powoda.

Powyżej przedstawiony stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy.

W rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy stwierdził, iż w przedmiotowej sprawie okolicznością bezsporną był fakt, że powód w ramach działalności gospodarczej sprzedał i dostarczył pozwanemu towary, w związku z czym obciążył kupującego fakturami VAT o numerach: (...)

i (...). Bezspornym również był fakt, że pozwany towary odebrał, kwitując ich odbiór w listach przewozowych. Zadłużenie pozwanego z tytułu nieopłaconych faktur VAT na dzień 5 grudnia 2015r. wyniosło kwotę 82.316,40 zł, co złożyło się na kwotę żadaną w pozwie. Pozwany nie dokonał zapłaty należności względem powoda.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty zaskarżył go w całości. W szczególności pozwany zaprzeczył twierdzeniom powoda, które wskazywały, iż nie reklamował zamówionych towarów, podnosząc jednocześnie, że powód dopuścił się zwłoki. Sąd Okręgowy stwierdził, iż pozwany w żadnym stopniu nie wskazał dowodów, które potwierdzałyby zarzuty wskazane w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Strony łączyła umowa sprzedaży. Zgodnie z art. 535 kc na każdej ze stron przedmiotowej umowy ciążyą dwa obowiązki, które korespondują ze sobą: przeniesienie prawa własności z zapłatą ceny i wydanie przedmiotu sprzedaży z dokonaniem jego odbioru. Pozwany podnosił w sprzeciwie od nakazu zapłaty, iż sprzedawca - czyli powód dopuścił się zwłoki w dostarczeniu towaru, towar nie był bowiem pełnowartościowy oraz wskazał, że zgłaszał powodowi telefonicznie reklamację. Pozwany żądał obniżenia ceny. Odnosząc się do zarzutu opóźnienia powoda Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z treścią art. 543¹ § 2 kc w razie opóźnienia sprzedawcy kupujący może wyznaczyć dodatkowy termin do wydania rzeczy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić. Pozwany nie złożył oświadczenia o odstąpieniu od umowy, a zatem powód miał prawo obciążyć pozwanego fakturami VAT za zamówione towary. Odnośnie niekompletności towaru Sąd Okręgowy wskazał na treść art. 560 § 1 kc, który stanowi, że jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. W ocenie tego Sądu pozwany, mimo swoich twierdzeń, nie udowodnił iż złożył powodowi oświadczenie o obniżeniu ceny, nadto pozwany nie udowodnił żadnej podnoszonej przez siebie okoliczności w sprawie. Jego stanowisko wyrażone w sprzeciwie nie stanowi dowodu w sprawie. Pozwany nie zwolnił się zatem z zapłaty ceny za zakupione od powoda towary.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, stosownie do art. 535 kc, orzekł jak w sentencji orzeczenia w jego punkcie 1.

O kosztach procesu, Sąd Okręgowy orzekł, jak w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 98 kpc.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pozwany. Skarżący zarzucił wyrokowi:

1. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez:

a) przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i błędne uznanie, że powód dostarczył na rzecz pozwanego pełnowartościowy towar i że nie próbował kontaktować się z powodem w sprawie odroczenia terminu płatności z uwagi na konieczność zbadania towaru,

b) dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego poprzez bezkrytyczne przyjęcie i uznanie, że powód wykonywał zlecenie na rzecz pozwanego w sposób prawidłowy dostarczając towar pełnowartościowy oraz iż nie próbował kontaktować się z powodem w sprawie konieczności zbadania towaru, a tym samym, że zasadne jest jego żądanie o zapłatę dochodzonej kwoty,

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc i art. 316 kpc poprzez niedokonanie w sprawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, polegające na nieuwzględnieniu w stanie faktycznym sprawy istotnych faktów, dowodów i twierdzeń, w tym m.in. nie przesłuchanie w charakterze strony Prezesa Zarządu M. U. na okoliczność jakości towaru dostarczonego do pozwanego,

3. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 299 kpc poprzez jego niezastosowanie i nie przeprowadzenie przez Sąd dowodu z przesłuchania pozwanego w sytuacji, gdy przeprowadzenie tego dowodu było zasadne z uwagi na konieczność wyjaśnienia, czy towary dostarczone do pozwanego były pełnowartościowe, czy pozwany próbował kontaktować się z powodem w sprawie odroczenia terminu płatności do czasu zbadania towaru, a zatem czy kwota dochodzona przez powoda jest zasadna,

4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powód dostarczył na rzecz pozwanego pełnowartościowe towary, a tym samym, że kwota dochodzona przez powoda jest należna, w sytuacji gdy fakty, dowody i twierdzenia wskazują ustalenia zgoła odmienne.

Skarżący domagał się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów procesu, z uwzględnieniem kosztów postępowania odwoławczego. Ewentualnie skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego

wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W odpowiedzi na apelację powód, pismem z dnia 12 października 2015r., wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i czyni je podstawą również własnego rozstrzygnięcia. Podziela także dokonaną przez ten Sąd ocenę przeprowadzonych w sprawie dowodów jako nienaruszającą zasady oceny dowodów, która wynika z art. 233 § 1 kpc. Podziela również stanowisko tego Sądu w zakresie podstawy prawnej rozstrzygnięcia i się do niej odwołuje bez potrzeby jej powtarzania.

Pozwany podnosi zarzut dotyczący naruszenia art. 233 § 1 kpc, który jego zdaniem polega na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji skutkującego ustaleniem błędnego stanu faktycznego przedstawionego w zaskarżonym wyroku. Zarzuty pozwanego nie mogą być uznane za uzasadnione, albowiem pozwany nie przedstawia żadnego argumentu przemawiającego za przyznaniem, iż doszło do naruszenia zasad swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji. Pozwany przedstawia bowiem jedynie własną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, a naruszenia przywołanych przepisów postępowania upatruje w wyłącznie w tym, że Sąd dokonał oceny odmiennej. Zgodnie z art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 kpc przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź z doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych poprzez przedstawienie przez skarżącego własnej wersji stanu faktycznego. Formułując taki zarzut skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub

niesłusznie im je przyznając (por. red. A. Zieliński, K. Flaga – Gieruszyńska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2014). Skuteczność zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 kpc i wynikającej z normy przewidzianej w tym przepisie zasady swobodnej oceny dowodów zależy od wykazania przez apelującego niekonsekwencji w rozumowaniu, kojarzeniu faktów i wyciąganiu z nich wniosków, a więc naruszenia uznanych zasad oceny dowodów i prawniczej argumentacji. Potencjalnie możliwa odmienna ocena zebranych dowodów, jeżeli skarżący nie wykazał na czym polega wadliwość rozumowania sądu dokonującego innej oceny, sama w sobie nie może prowadzić do zakwestionowania ustaleń Sądu I instancji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 27 maja

2014r., sygn. akt V ACa 23/14, LEX nr 1506122). Wobec powyższego Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutów skarżącego odnoszących się do naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 233 § 1 kpc, bowiem nie znalazł podstaw do zakwestionowania dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego również zarzut skarżącego dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że powód dostarczył na rzecz pozwanego pełnowartościowe towary, a tym samym, że kwota dochodzona przez powoda jest należna, w sytuacji gdy fakty, dowody i twierdzenia wskazują ustalenia zgoła odmienne uznać należy za chybiony. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie sposób prawidłowy, a ustalenia poczynił w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, co znalazło szczegółowe odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w części dotyczącej podstaw faktycznych rozstrzygnięcia. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych, albowiem okoliczności faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięcia wynikają w sposób logiczny i prawidłowy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Apelujący powołał się ponadto na naruszenie przepisu art. 299 kpc poprzez jego nie zastosowanie i nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z przesłuchania pozwanego w charakterze strony w sytuacji niewyjaśnienia wszystkich istotnych i spornych okoliczności przedmiotowej sprawy, przy jednoczesnym uznaniu, że powód nie udowodnił dochodzonego w pozwie roszczenia. Analizę omawianego zarzutu wypada zatem rozpocząć od wskazania, iż pozwany nie domagał się przeprowadzenia dowodu

w trybie art. 299 kpc. Niezależnie jednak od powyższej okoliczności wskazać należy, że dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny, a zatem potrzeba jego przeprowadzenia materializuje się wtedy, gdy pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie jest rolą tego dowodu umożliwienie stronie osobistego odniesienia się do twierdzeń i wywodów strony przeciwnej. W judykaturze podkreśla się, że kwestia konieczności przeprowadzenia dowodu z przesłuchania strony należy do zakresu swobodnej decyzji Sądu opartej na analizie zgromadzonego materiału dowodowego w zakresie jego spójności i zupełności. Dowód z przesłuchania strony nie ma charakteru obligatoryjnego, a jego przeprowadzenie konieczne jest wówczas, gdy nie ma możliwości przeprowadzenia innych dowodów, lub gdy brak jest dowodów. W rezultacie nieprzesłuchanie strony może stanowić naruszenie art. 299 kpc tylko wówczas, gdy mogło ono wpłynąć na wynik sprawy, rozumiany jako wyjaśnienie wszystkich istotnych i spornych okoliczności dotyczących stosunków prawnych pomiędzy stronami sporu, albo gdy dowód z przesłuchania strony był jedynym dowodem, którym dysponował sąd (tak m. in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lutego 2010r., sygn. akt II CSK 369/09, Lex nr 570129). W realiach sporu przeprowadzone zostało postępowanie dowodowe, które pozwoliło na wyjaśnienie okoliczności spornych. To, że ostateczny wynik tego postępowania odbiegał od oczekiwań pozwanego, bowiem przeprowadzone dowody nie potwierdziły stawianych przez niego zarzutów, nie oznacza wcale, że w sprawie zachodziła konieczność skorzystania z dowodu z przesłuchania stron. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że przeprowadzenie z urzędu dowodu z przesłuchania stron może nastąpić w wyjątkowych sytuacjach. Strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji niedopuszczenia przedmiotowego dowodu z urzędu. Działanie takie należy rozpatrywać w kategoriach uprawnienia, a nie obowiązku sądu. Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 lutego 2001r., sygn. akt V CKN 176/00, niepubl., podkreślił, że nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z przesłuchania stron nie może stanowić skutecznej podstawy odwoławczej.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z art. 99 kpc i art. 108 § 1 kpc w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013, poz. 490) obciążając nimi - zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania - pozwanego jako stronę przegrywającą postępowanie apelacyjne.